

Vetelin kunta
Vetelin kokonaisasemakaava

Kaavan laatijan vastineet asemakaavaehdotuksesta saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin

Liite 3

Vetelin kokonaisasemakaavaa koskevat ehdotusvaiheen asiakirjat ovat olleet yleisesti nähtävillä 28.8.-29.9.2025 välisen ajan.

Seuraavaan on kirjattu lyhennelmät saadusta palautteesta (3 lausuntoa, 1 muistutus) sekä kaavan laatijan vastineet.

1 LAUSUNNOT

1.1 KESKI-POHJANMAAN LIITTO, 25.9.2025

Keski-Pohjanmaan liitto kiittää hyvin laaditusta Vetelin kokonaisasemakaavan ehdotusaineistosta.

Keski-Pohjanmaan liitto toteaa, että tehty Vetelin kokonaisasemakaavan ehdotuksen kaavaratkaisu on maakuntakaavan mukainen ja tukee sen tavoitteita. Erityisesti valtakunnallisesti arvokkaan Vetelin-jokilaakson maisema-alueen ja pohjavesialueiden suojeluun liittyvät kaavamääräykset osoittavat maakuntakaavan tavoitteiden huomioimisen. Kaava edistää alueidenkäytön selkeyttämistä ja ajantasaistamista Vetelin kunnan alueella.

Keski-Pohjanmaan liitolla ei ole muutoin huomautettavaa Vetelin kokonaisasemakaavan ehdotusaineistoon.

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi.

1.2 ETELÄ-POHJANMAAN ELY-KESKUS, 29.9.2025

Kulttuuriympäristö ja rakennussuojelu

ELY-keskus toistaa luonnosvaiheen lausuntonsa suojelumerkintöjen osoittamisen osalta. Vetelin keskustan osayleiskaavan yleiskaavatasoisessa rakennusinventoinnissa ei ole tarkastelu kulttuuriympäristöä asemakaavatason edellyttämällä tavalla. Kulttuuriympäristön arvokohteiden ja rakennussuojeluasioiden tulee perustua riittäviin selvityksiin ja arvottamisperusteisiin sekä maanomistajien yhdenvertaiseen kohteluun. Rakennuksen kunto tai tyhjillään olo ei ole riittävä peruste arvioida kohteiden arvoja, vaan ratkaisun tulee perustua kokonaisuutena suojelukohteita koskeviin arvottamisperusteisiin. Kokonaisasemakaavan ehdotusvaiheeseen laadittu, kahta kohdetta koskeva, rakennusinventointi ei ole asemakaavatasolla riittävä arvottamisen ja arvioinnin suhteen, jotta sr-merkintöjen poisjättämiselle olisi riittävät perusteet – inventoinnista ilmenee, että varsinaista arvottamista ei ole tehty. ELY-keskus jatkaa, että yleisesti arvottaminen koskee koko suunnittelualuetta ja siinä käytetään yhteisiä arvottamisperusteita kaikkien kohteiden osalta. Näin jo pelkästään maanomistajien yhdenvertaisen kohtelun vaatimusten kannalta, joiden täyttymiseen on kiinnitettävä huomiota. Inventointiin valitut kaksi kohdetta eivät huomioi yhdenvertaisen kohtelun toteutumista. ELY-keskus katsoo, että sr-merkintöjen osalta kaavatyössä ei ole esitetty riittäviä perusteita kaavaratkaisun tueksi. Sr-merkintöjen esittämistä tulee vielä käsitellä.

Kaavan laatijan vastine: Ehdotusvaiheen kuulemisen jälkeen lausunnossa viitatus kaksi kohdetta (Suojala ja Alaleskelä) on osoitettu sr-merkinnällä lausuntoon perustuen. Näin ollen asemakaavaratkaisun myötä kaava-alueelle on osoitettu osayleiskaa-

van rakennusinventointiin sekä kokonaisasemakaavan yhteydessä laadittuun rakennusdokumentointiin perustuen 17 arvokasta rakennusta (sr), joista kymmenen on uusia ja seitsemän voimassa olevan asemakaavan mukaisia.

Pohjavesi

Pitkäkankaan vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella itäisempi koepumpattu vedenottopiste on merkitty kaavakartalle ja osoitettu merkinnällä ET-2. Toinen koepumpattu piste Kurojankujan päässä pellolla jää hieman kaava-alueen ulkopuolelle, joten sitä ei ole merkitty, eikä tarvitsekaan merkitä. ET-2 merkintä riittää kartalla, joten karttapohjan tekstin ”Pohjaveden pumppauspiste” voinee poistaa. Myös kaavamääräyksistä merkinnän ET-2 kohdalla tekstin ”POHJAVEDEN PUMPPAAMO” voisi poistaa. Esimerkiksi vedenottamoitakaan ei merkitä, vedenhankintapaikkojen ollessa turvaluokiteltua tietoa.

ELY-keskus panee merkille, että hulevesien käsittelyä on ohjattu ainoastaan pohjavesialueita koskien. Kaavaratkaisussa olisi tarpeellista esittää kaavakartalla yleismääräys hulevesien käsittelystä tai periaatteista myös muiden alueiden osalta ja tarvittaessa huomioida eri aluevaarausmerkinnät ja niiden mahdollistama toiminta. Lisäksi tulee huomioida, ettei hulevesiä tule johtaa maanteiden sivuojiin. Maanteiden sivuojat on tarkoitettu maanteiden kuivatukseen.

Kaavan laatijan vastine: *Pohjaveden pumppauspiste on poistettu ja alueen merkintä muutettu muotoon ET.*

Hulevesien hallintaa koskien on lisätty yleismääräys lausuntoon perustuen; ”Hulevedet tulee johtaa ja käsitellä vesiensuojelunäkökohdat ja rankkasadetilanteet huomioiden. Puhtaat hulevedet tulee mahdollisuuksien mukaan imeyttää maahan tonteilla ja viheralueilla.”

Liikenne

Kaavaehdotuksessa on huomioitu ELY-keskuksen luonnosvaiheen liittymäkieltoja koskeva lausunto ja muutettu valtatie 13 teoreettisella melualueella VL-alueet EV-alueiksi. Aiempaan lausuntoonkin viitaten ELY-keskus nostaa edelleen esiin seuraavat muutostarpeet:

Vastineessa on mainittu, että LT-alueet on osoitettu voimassa olevien asemakaavojen mukaisesti ja ettei LT-alueiden laajentamista nähdä tarkoituksenmukaisena. Käytännössä kaavaehdotuksessa on tehty merkittäviä laajennuksia LT-alueisiin luonnosvaiheen jälkeen. Jo kaavan vireille tullessa, viranomaisen neuvottelussa, on keskusteltu tarpeesta muuttaa paikallista liikennettä palvelevat maantiet kaduksi. Muutostarve perustuu alueidenkäyttölakiin. Kaavaluonnoksessa Siltalantien pohjoispää on ollut kokonaisuudessaan katua. Nyt ehdotusvaiheessa Siltalantie on merkitty välillä valtatie 13 - Mäntöläntie LT-alueeksi. Siltalantie on nykyisin yhdystie, joka ei täytä maantien kriteerejä. Se on luonteeltaan katumainen ja palvelee ensisijaisesti paikallisen liikenteen tarpeita. Myös terveyskeskukseen kohdistuva liikenne on paikallista liikennettä. Koska kokonaisasemakaavan tavoitteena on ajantasaistaa voimassa oleva asemakaava, tulisi tämän tavoitteen koskea myös väylien hallinnollisia luokituksia. ELY-keskus toteaa, että Siltalantie tulee merkitä luonnosvaiheen tilanteen mukaisesti kaduksi.

ELY-keskus ehdottaa edelleen, että kokonaisasemakaavaan sisällytettäisiin katuna myös Ingmannintien ja valtatie 13 välinen osuus Siltalantiestä.

LT-alueet on merkitty kaavaan melko epämääräisesti. Kaavaehdotuksessa LT-alueita on merkitty viivamaisesti ja merkintää on täydennetty 3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella olevalla osittaiskatkoviivalla. LT-alueen kaavamerkinnän tulisi olla alue, ei viiva. Pääasiallisesti asemakaava-alueen rajaa ei myöskään tule merkitä tien keskelle. ELY-keskus esittää useimpien LT-alueiden poistamista kaavasta tarpeettomina. ELY-keskus katsoo, että se selkeyttäisi ja helpottaisi asemakaavan tulkintaa. Samalla asemakaavasta poistettaisiin ajoneuvoliittymien likimääräistä sijaintia osoittavat nuolet kyseisiltä LT-alueilta. LT-alueet ja liittymäpaikat esitetään poistettavaksi Siltalantieltä, Vt 13 Siltalantien liittymän kohdalta, Vt 13 Vintalantien liittymän kohdalta sekä Vt 13 noin väliltä Kirkkotahna – Lehtisaarentie. Harmaakiven kohdalla valtatie 13 molemmin puolin on asemakaavoitettua aluetta. Näin ollen LT-alue on tässä tarpeen. Se tulee kuitenkin ulottaa luoteispäässä noin 80 m pidemmälle tien molemmin puolin olevaa asemakaavaa myötäillen. Lisäksi LT-alue tulee merkitä viivojen sijaan suljettuna alueena. ELY-keskus edellyttää, että kyseessä olevat muutokset tehdään asemakaavaan.

ELY-keskus huomauttaa vielä, että kaavaehdotuksessa on merkitty olemassa oleva ajoneuvoliittymä Koivutien ja Siltalantien väliin valtatieltä 13. Nykyinen liittymäväli on tässä valtatielle liian pieni ja liittymätiheys liian suuri. ELY-keskus toteaa, että nelihaaraliittymistä pyritään pääsemään eroon. Näin ollen, ajoneuvoliittymän paikka tulee poistaa asemakaavasta ja yhteys tontille tulee ratkaista muilla kulkuyhteyksillä.

Kaavan laatijan vastine: Voimassa olevassa asemakaavassa osoitettu Siltalantien osuus on osoitettu katualueena lausunnon mukaisesti. Asemakaavaa ei ole laajennettu Ingmannintien ja valtatie 13 väliselle Siltalantien osuudelle, kokonaisasemakaavan tavoitteiden keskittyessä voimassa olevan asemakaavan päivittämiseen.

Kokonaisasemakaavan tavoitteena on ajantasaistaa voimassa oleva asemakaava, eikä asemakaavan kumoamista LT-alueiden osalta ole nähty tarkoituksenmukaisena. Lisäksi lausunnossa ehdotettujen LT-alueiden kumoamisen myötä liittymäpaikkoja ei olisi ratkaistu asemakaavalla, jota ei nähdä kunnan etujen mukaisena. Yleisten teiden alueiden osoittamisessa on käytetty yleisesti EPOELY:n alueella vakiintunutta tapaa ja LT-alueet on osoitettu voimassa olevan asemakaavan mukaisesti. Asemakaavoitetun Harmaakiven teollisuusalueen ja keskustan välinen valtatie 13 LT-alue on osoitettu lausunnossa esitetyllä tavalla.

Kokonaisasemakaavan aiemmissa vaiheissa Koivutien ja Siltalantien väliin, valtatielle 13 osoitettu liittymänuoli on poistettu ja kulku korttelin 117 tontille 2 on osoitettu Koivutieltä.

ELY-keskus katsoo, että kokonaisasemakaavaa koskevassa kaavaehdotuksessa on vielä liikennealueiden ja rakennussuojelukohteiden osalta sellaisia ratkaistavia asioita, jonka vuoksi tulee järjestää ehdotusvaiheen nähtävillä olon jälkeen työ- tai viranomaisneuvottelu.

Kaavan laatijan vastine: Työneuvottelu järjestettiin 10.11.2025.

1.3 K.H.RENLUNDIN MUSEO, 29.9.2025

Arkeologinen kulttuuriperintö

Kaavaehdotukseen on asianmukaisesti lisätty museon esityksen mukaisesti muinaismuistokohde Tunkkari (1000036898), mikä sijaitsee aivan suunnittelualueen rajan tuntumassa Perhonenin länsirannalla. Samoin myös VARK-kohteet ja muut muinaisjäännöskohteet on huomioitu asianmukaisella merkinnällä ja määräyksellä.

Luonnosvaiheen lausunnossaan museo huomautti, että suunnittelualueella sijaitsevien Kantolan ja Mieskotiteollisuuskoulun kivikautisten asuinpaikkojen säilyneisyys ja laajuus ei ole tiedossa ja esitti että näissä kohteissa suoritetaan kaavoitusprosessin yhteydessä tarkkuusinventointi. Tarkkuusinventoinnissa tarkistetaan muinaisjäännöksen säilyneisyys ja laajuus koekuopin ja -kairauksin, jolloin on mahdollista määrittää kohteelle aluerajaus ja merkitä se kaavaan. Nykytietojen perusteella ei voida siis riittävällä tarkkuudella arvioida kaavan vaikutuksia niihin. Muinaismuistolain 13§ korostaa kaavoittajan vastuuta olla selvillä tunnetuista muinaisjäännöksistä ja MRL 9§:stä puolestaan seuraa velvollisuus huolehtia siitä, että saatavilla oleva tieto on riittävässä suhteessa kaavoituksen tavoitteisiin.

Kaavanlaatija totesi luonnosvaiheen vastineessaan, että ”Kantola ja Mieskotiteollisuuskoulu kohteille ei ole laadittu tarkkuusinventointia. Alueet sijoittuvat rakentuneeseen ympäristöön, missä nyt laadittavassa asemakaavassa osoitetut rakentamisen alueet säilyvät ennallaan voimassa olevaan asemakaavaan nähden, joten alueilla ei nähdä tarkoituksenmukaisena laatia lausunnossa esitettyä tarkkuusinventointia, etenkin kun huomioidaan kokonaisasemakaavan tarkoitus ja tavoitteet”.

Myös kaavaselostuksessa on todettu sekä Kantolan että Mieskotiteollisuuskoulun kohteiden kohdalla että ”Kaavaratkaisu ei vaaranna kiinteän muinaisjäännöksen säilymistä”.

Todettakoon, että vaikka tarkkuusinventointia ei kaavoituksen yhteydessä tehtäisikään, mahdollistaa kaavamerkintä ja kaavamääräys muinaisjäännöskohteiden muinaismuistolain mukaisen huomioimisen ja tarkkuusinventoinnin tekemisen myöhemminkin, mikäli alueille tulevaisuudessa osoitetaan kaavan sallimaa muuttuvaa maankäyttöä. Tosin museo pitää edelleen tarkkuusinventoinnin tekemistä jo kaavoitusprosessin yhteydessä parempana menettelytapana, koska silloin on mahdollista jo suunnitteluvaiheessa tarkistaa kohteen status ja aluerajaus, huomioida se kaavassa sekä välttyä viivästyksiltä tulevaisuuden rakennustöissä.

Kaavan laatijan vastine: Kuten vastuumuseo toteaa lausunnossaan, asemakaavalla on voitu varmistaa, että alueita (Kantolan ja Mieskotiteollisuuskoulun kohteet) koskevien muutosten tai rakentamisen myötä kiinteät muinaisjäännökset tulee huomioida. Kantola ja Mieskotiteollisuuskoulu kohteille ei ole laadittu tarkkuusinventointia, kun huomioidaan kokonaisasemakaavan tarkoitus ja tavoitteet.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Veteliin keskusta-alueelle on laadittu osayleiskaavan päivitys, joka on hyväksytty 9.8.2021. Osayleiskaavan päivityksen yhteydessä myös rakennusinventointia päivitettiin. Osayleiskaavaan perustuen suunnittelualueelle sijoittuu 17 paikallisesti arvokasta rakennusta ja näistä 7 on osoitettu voimassa olevassa asemakaavassa rakennustaiteellisesti arvokkaiksi rakennuksiksi.

Kokonaisasemakaavassa on tukeuduttu Vetelin osayleiskaavan (hyväksytty 2021 §39, 9.8.) var-
ten laadittuun rakennusinventointiin, mutta osayleiskaavassa paikallisesti arvokkaiksi luokitel-
luista kohteista Ala-Leskelä ja Suojala on kokonaisasemakaavaehdotuksessa esitetty kohteiksi,
joita ei kokonaisasemakaavassa tulisi osoittaa suojelluiksi rakennuksia. Kokonaisasemakaavan
selostusosassa todetaan edellä mainittujen rakennusten osalta, että inventoinnin tuloksena ra-
kennuksia ei ole arvotettu enää paikallisesti arvokkaiksi rakennuksiksi.

Keski-Pohjanmaan alueellisena vastuumuseona K.H.Renlundin museo toimii asiantuntijaviran-
omaisena rakennettua kulttuuriympäristöä koskevissa asioissa, ja edellä mainitusta syystä mu-
seo haluaisi dokumentit Suojalan ja Ala-Leskelän arvottamisperusteista, ja keiden toimesta ar-
vottaminen on tehty.

Museo huomauttaa, että rakennuksen kunto ei yksistään ole riittävä selite poistaa kaavassa suo-
jelumerkintää, vaan sr-merkinnän kaavassa tulee perustua kohteen kulttuurihistoriallisiin arvoi-
hin.

Museon on jo aiemmissa lausunnoissaan todennut, että maisemakuvan kannalta museo pitää
tärkeänä, että eräitä AO ja AM -alueita on huomioitu merkinnällä /s (alue, jolla ympäristö säily-
tetään). Koska on kyse yksityiskohtaisemmasta alueenkäytön suunnittelusta, olisi /s -merkinnän
osalta kaavamääräyksessä tarpeen tarkentaa, mitä alueen säilyttämisellä tavoitellaan.

Kaavan laatijan vastine:

*Ehdotusvaiheen kuulemisen jälkeen lausunnossa viitatus kaks kohdetta (Suojala ja
Alaleskelä) on osoitettu sr-merkinnällä lausuntoon ja osayleiskaavaan perustuen. Näin
ollen asemakaavaratkaisun myötä kaava-alueelle on osoitettu osayleiskaavan raken-
nusinventointiin sekä kokonaisasemakaavan yhteydessä laadittuun rakennusdoku-
mentointiin perustuen 17 arvokasta rakennusta (sr), joista kymmenen on uusia ja seit-
semän voimassa olevan asemakaavan mukaisia.*

*/s merkinnät perustuvat voimassa olevan asemakaavan mukaisiin merkintöihin ja
määräyksiin, eikä merkintää koskien nähdä tarpeelliseksi tehdä tarkempia määräyksiä
kokonaisasemakaavan tavoitteet huomioiden. Alueiden nykytilaa osana Tunkkarin
maisemaa on käsitelty kaavaselostuksessa kohdissa 2.1.3 ja 4.4.1.3.*

Kaavaa koskevat asiakirjat pyydetään toimittamaan osoitteeseen: [museo.lausunnot@kok-
kola.fi](mailto:museo.lausunnot@kokola.fi).

Kaavan laatijan vastine: Merkitään tiedoksi.

2 MUISTUTUKSET

2.1 MUISTUTUS 1, 11.9.2025

Muistutuksen antaja toteaa, ettei Koulutien ja Kustintien väliltä poistettua kevyen liikenteen väylää saa palauttaa. Kevyen liikenteen väylä häiritsee kiinteistöjen yksityisyyttä ja kiinteistöt ovat vapaita rasitteista.

Kaavan laatijan vastine: Muistutuksessa esitetyt seikat merkitään tiedoksi.

Kevyen liikenteen väylän poistamisesta asemakaavasta on tehty kaavoitusaloite, joka on käsitelty Vetelin kunnanhallituksessa 8.10.2018 § 123, jolloin kunnanhallitus on päättänyt, että asia tutkitaan myöhemmin käynnistettävän asemakaavoituksen yhteydessä.

Nyt laadittavassa kokonaisasemakaavassa kevyen liikenteen väylä on päädytty poistamaan seuraavin perustein:

- *Alue on yksityisessä omistuksessa, eikä väylälle ole tehty kadunpitopäätöstä.*
- *Kulun siirtymisellä Kustintielle ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia liikenneturvallisuuteen tai kevyen liikenteen saavutettavuuteen. Poiston myötä kulku siirtyy Kustintien varrelle, pidentäen Kustintien asutuksesta kylälle (Koulutielle) suuntaavan kävelijän/pyöräilijän reittiä n. 280 m. Sama koskee, myös Koulutieltä Kivihyppäntielle suuntaavan kevyen liikenteen reittiä. Reitin pidentymisellä ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta saavutettavuuteen, eikä kevyen liikenteen siirtymisellä ajoväylälle (280 m matkalle) arvioida olevan merkittävää liikenneturvallisuutta heikentävää vaikutusta, Kustintien liikennemäärien ollessa laskennallisena maksimina arvioituna 143 ajoneuvoa vuorokaudessa (2,1 hlö/asuntokunta, 2,5 matkaa/asukas).*

